

Н.В. Полстяна, канд. техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Т.П. Кононенко, канд. техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

ЗНАЧЕННЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Підвищення якості освіти є однією з актуальних проблем не тільки для України, але і для всього світового співтовариства. Вирішення цієї проблеми пов'язано з модернізацією змісту освіти, оптимізацією способів і технологій організації освітнього процесу та, звичайно, переосмисленням мети і результату освіти.

Стратегічною метою сучасного вищого навчального закладу є підготовка професійного компетентного фахівця, який має творче мислення, мотивованого на використання інновацій для ефективного вирішення виробничих завдань та розробку інноваційних технологій.

В цьому аспекті професійна компетентність розглядається як інтегральна характеристика ділових та особистих якостей фахівця, яка відображає не тільки рівень знань, вмінь, досвіду, але й соціальну позицію особи.

Ключовими різновидами компетенції є:

- смислові компетенції – пов'язані з орієнтацією студентів в світі, здібністю вибирати цільові та смислові установки для своїх дій, прийняття рішень;

- загальнокультурні компетенції – відображають здібності студентів до вивчення національної культури, соціальних явищ та традицій;

- навчально-пізнавальні компетенції – сукупність компетенцій студента в сфері самостійної та творчої діяльності;

- інформаційні компетенції – здатність студентів до аналізу та відбору наукової та соціальної інформації, використання сучасних інформаційних та інтерактивних технологій;

- комунікативні компетенції – передбачають знання студентами іноземних мов, навички роботи в колективі чи в складі групи.

Сьогодні роботодавці враховують не тільки кваліфікацію фахівця, але також його компетентність. Тому, одним з пріоритетних напрямів рішення підготовки висококваліфікованих фахівців є орієнтація освіти на реалізацію компетентного підходу, який враховує такі категорії, як здібності та рівень інтелектуального розвитку.

Удосконалення змісту професійного навчання пов'язано з відбором навчального матеріалу на основі міждисциплінарних зв'язків, що сприяють формуванню знань та вмінь, а також досвіду пізнавальної діяльності.

Особлива увага повинна приділятися організації навчально-виховного процесу, формуванню у студентів вмінь працювати в команді, аналізувати різноманітні ситуації і вирішувати їх.

Орієнтація навчання на формування компетенцій передбачає, що студент стає суб'єктом власного розвитку.

Здібність спеціаліста кваліфіковано виконувати роботу є показником його конкурентоспроможності на ринку праці, його вміння раціонально планувати і організовувати свою діяльність.

Потрібно організовувати навчальний процес з використанням сучасних форм та технологій навчання (інформаційних, модульних, комп'ютерних, телекомунікаційних).

В сучасних умовах змінюється роль і викладача, який організує спільну діяльність зі студентами на основі проектування професійного навчання.

Викладач повинен сприяти розвитку окремої особистості. У той же час міжособистісні взаємодії виступають в якості важливої умови ефективної організації творчої співпраці викладачів та студентів, яка проявляється в виборі найбільш ефективних варіантів організації навчального процесу. При цьому діяльність набуває творчий характер, а студент засвоює знання та нові творчі здібності.

Розвиток творчих здібностей студентів сприяє формуванню у них досвіду дослідницької роботи.

У взаємодії між особами проявляються особливості комунікативної компетенції, яка пов'язана із здатністю спілкування на професійному та побутовому рівні.

Володіння вербальними та невербальними засобами забезпечує ефективне спілкування, що особливо актуально для фахівців в сфері гостинності.

Таким чином, компетентнісний підхід дозволяє:

- підготувати фахівців до економічного, соціального успіху в житті;
- підвищити ступень мотивації навчання;
- активізувати самостійну роботу студентів;
- забезпечити єдність навчального та виховного процесів.